

KÖZMŰVELŐDÉSI, TARSADALMI, GAZDASZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:
hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 10 krajczárjával kaphatók
könyvtárkereskedésekben.

Előfizetési pénzek a szerkesztőséghez utasítandók.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 ft — kr.

Hat hónapra . . . . . 2 ft 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Négy hasábos, petit sor egyszeri hirdetésnek helyéért 7 kr. kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A Nyílt-térben

minden három hasábos, garmond sor díja 20 kr., mi a szerkesztőséghez előlegesen beküldendő.

A Zsitva völgye.

Barsvármegye tekintélyes részét képezi a Zsitva völgye.

A Zsitva folyó megyénk eredeti folyója, Velkapolánál veszi eredetét. Kezdeténél keskeny völgyeken, hegyek között esörgedez alá, szolgáltatva a jóízű pisztrángokat s parti rétjeim a takarmányt; kevésbé jelentékeny hegyi pataknak tűnik föl, csak amint az ar-maróthi szelíd dombokkal ellátott térre jut, s több hegyi patakot foglal magába, nyer jelentőségében.

E jelentőség azonban nem annyira a haszonra, hanem inkább a kárta vonatkozik, melyet a szomszéd földeken és réteken okoz különösen oly időkben, midőn ezeknek terméseit le kellene szedni s betakarítani.

Verebélytől kezdve megyénket Nyitrától elválasztván, a két megye határául szolgál. Felső részében a magas lejtőnél fogva sebes folyású, de alsó részében, Verebélytől kezdve partjai alacsonyok, néhol épen nincsenek, folyása oly lassu, hogy sokszor a legkisebb eső mellett is kiárad; s ezen lassu s kevés kivétellel partnélküli folyása egész Zsitvatőig (Komárom vármegyében) tart, hol a Dunába szakad.

A Zsitvavölgy lakói jólétének biztosítása, méltán megköveteli, hogy reájuk az elmúltnál nagyobb gond fordíttassék.

E völgyet munkaszerető, szorgalmas és takarékos nép lakja, de szorgalma s munkája gyümölcsei a féktelen ár által nem egy ízben megsemmisítettek.

A közlekedés pedig különösen esős hónapokban, egyik községtől a másikba egészen megakad és szünetel mindaddig, míg csak az Isten áldott napja meg nem könyörül rajtuk és föl nem szárítja az utakat s nem csinál hidak helyett száraz utjárdákat, Mózes veszejekint, meleg sugáiraival.

Néhány évvel ezelőtt Komárom-vármegye fölterjesztésére az alsóbb részeken történtek intézkedések és lépések a vízáradás okozta bajok enyhítésére, de ezek a felsőbb részekre ki nem terjedtek.

Ujabb időben azonban összetett kézzel, meg sem mozdulva nézzük a pusztításokat; aggódva sohajtva, hogy mikor fogunk mind ezektől megszabadulni!

Akkor, ha magunk fogunk a munkához.

A bars megyei gazdasági egyesület kezdeményezésére, s a lévai uradalom intézőjeink áldozatkészsége folytán a magyar kir. kulturmérnökség — mint arról már szoltunk, a garambalparti vizek szabályozására szükséges tervezeteket készséggel s alaposan elkészítette.

Ennek példájára szükséges, hogy sorakozzanak a zsitvamenti birtokosok, lakosok egy vízszabályozó társaságba, kérjék ki a kulturmérnökség szakmunkáját, vetessék föl ezek után a célszerű tervezetet, alapítsák meg a költségeket s azokat adrepartíciáltatván — a mi bizony egy hold után nem lesz sok — hozzák össze, vagy vegyenek föl költsönt, melyhez az állam készségesen nyújt segédkezet, s mely körülményekhez képest rövidebb, vagy hosszabb lejáratu lehet, s melyet a vízáradástól megmentett föld bőven fog kárpótolni. És megszabadulhatnak a vízáradás pusztításaitól, meg az aggodalmaiktól, melyeket a bizonytalan

jövő szokott reánk vetni; s megalapíthatjuk, biztosíthatjuk jólétünket.

De ezen fölül az év kedvező szakaiban fauszatásra is nyerhetnek alkalmas vízi erő: mely csak fokozhatja mind a szorgalmat, mind a jólétet.

K Ö Z Ü G Y.

A közmunka- és közlekedéstudgyi m. kir. miniszterium részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Ruméniába a szülő pénzt, vagy bemutatásra szülő érték-papírokat tartalmazó küldeményeknél, ezeknek teljes értékét nyilvánítani kell, mert a valónál kisebb érték nyilvánításának fölfedezése esetén büntetésképen a teljes értékért járó porto háromszorosa szedetik be a címzettől.

A m. kir. igazságügyminiszter a bírói letétek átküldéséről szóló adóhivatali értesítvények tárgyában átiratilag utasította a kir. adóhivatalokat, hogy a hozzájuk érkező bírói letétekre vonatkozó értesítvényeket a nyomtatványon kitett három napi határidő alatt, az átküldő hivatalnak okvetlenül küldjék vissza, mi ha nem történik meg, ez utóbbinak kötelessége arról gondoskodni, hogy az átvételi elismeréssel ellátott értesítés idejekorán hozzá visszaérkezzen.

A bibornok herceg-primás Öeminenciája Léván.

Kit melegen s hön öhajtvá várunk, annak megérkezett alig tudjuk bevéni s azért könnyen megmagyarazható azon nagy érdeklődés s élénk mozgalom melyet előidézett azon hír, hogy Öeminenciája személyesen eljő szerény városunkba. Hinni sem igen mertünk e kedves hírek, de midőn a hír valódságának hivatalos uton nyert megerősítése után minden kétfelünk eloszlott, az képezte beszélgetés-cink tárgyát, hogyan és miképen fogadjuk szereltesztopasztorunkat, kinek atyai jóindulatát es magas kegyét oly fényesen hirdeti az egy év óta fennálló lánynevelde. A megye, város es egész testületek versenyezni készülődtek a fogadási ünnepélyesség emelésére, de mivel, ugy látszott Öeminenciája az ovációkat minden áon mellőzni öhajtotta, ezt gyanítottuk a rövidre szabott határidőből, ezt azon körülményből, hogy a helyb. plébános ur levelére, a megérkezés idejére nézve, válasz sem érkezett, — nem maradt más hátra, mint lemondani a külső tüntetésekről s a legegyszerűbb, de egyuttal a legőszintébb hódolatunk es tiszteletünk kifejezésével róni le örök hálánk egy részét, Öeminenciája azon kiváló kegyeért, melyben részesített, s van reményünk, hogy ezenül is részesíteni fog.

Már szombaton este gyülekeztünk a plébánialak előtt, köztünk számos-an vidékről is es számláltuk a perczeket, melyekben várt magas vendégünk megérkezhetik. Tömött soraink azonban lassanként ritkulni kezdtek, mert a késő est beálltával már tudtuk, hogy csak a kora reggel valódsága meg örömteli varakozásunkat. Meg is valósult es pedig, a vélt időnél jóval korábban, mert még alig mult el 7 óra, midőn Öeminenciája: ugy-e, ilyen korán nem vártatok? szavakkal köszönte be a helybeli plébániára. Míg a közeli papság sorakozott, Öeminenciája átöltözött, s már 8 órakor teljes díszben, kísérve a segédkező papságtól, harangzugas között vonult be a már varakozó hívek néhány ezerei között a templomba, hol a helyb. tanító kar a valóbn lélekemelő „ecce sacerdos magnus“ szépen összhangzó-vokál négyessel fogadta. A szertartás Öeminenciája által elmondott esendes misével kezdődött, mely alatt a dalárda jól összeválogatott s szépen előadott négyes énekekkel emelte az ünnepély fényét. Ezután Öeminenciája a szöszökre lépett s mondott egy szép eszmékben es gondolatokban oly gazdag beszédet, minőt hallani nem egyhamar lesz alkalmunk. A sz. beszéd után kezdetét vette a bérmálás szentségének feladása, melynek déli 12 óra után lett befejeztével Öeminenciája ugyanazon ünnepélyes rendben es kísérettel, mint a melylyel odament, a temp-

lomból visszatérvén, a hívők seregétől követeve, a plébánia tágas folyosóján tisztelgésre egybegyűltek sorfala közt a számára készen tartott lakosztályba vonult.

Feltűnt, hogy viszájvet Öeminenciája bibornoki öltönyét egy meleg posztóköpeny is fődte, melybe magát jól beburkolva szobájához sietni látszott, ennek azonban csakhamar magyarázatát nyertük, mert a tisztelgők m. kénti fogadtatása tárgyában nála kérdést tett mert, báró Hornig oldalka onok ur — egy igen kedves m. doru, előzekeny férfit — azon választ hozta, hogy Öemja. a legszívesebben fogad bennünket, hanem a templomi szónoklat es hosszantartó bérmálás következtében, mindnyájunkat együttesen. Erre az ebédli helyiségben a klerus, megye, városi képviselőlet, városi tanács, honvéd tisztikar, gymnázium- es tanítóképezdési tanszületek, járásbíróaság s a t. felkörben állást foglaltván, — nehány percz mulva — mely alatt ugylátszik atötözés es rövid reggeli történt, — előttünk állt derült arczal Öemja. s ismételvén a kanonok urtól hallottakat, főpásztori buzgóságát jellemzőleg hozzátev, miszerint magas kora mellett ily fárasztó működés közepette vigyázniia kell egészségére; nem ugyan önmagaért, de mert holnap holnapután a bányavárosokban is várják — ugymond — a bérmálás szentségének kiosztását.

A legkegyesebben fogadván a nagyszámmal megjelent s részben a folyosóra szorult tisztelgőket, megköszönvén az irányában tanusított öbéli figyelmet egyes személyeket köön megszólítással is kitüntetett; erre rövid beszélgetés után Öemja. a leánynevelde me tekintésére, — idejövételének föczeljára — indult s felhívására az összes jelenlevők által odakisértvén.

Az apácák által a kapuban fogadtatván, elsőb is az óvoda- s osztálytermeket tekinté meg, melyek magas tetszését minden tekintetben megnyerték, mi Öemjának élezes megjegyzéseiből is következtetni merünk. Egyáltalán Öemja. Léván töltött egész ideje alatt a legderültebb hangulatban volt, mely a jelenléte fölötti örömlöket nagyban fokozta.

Az ovodateremre nevez a t. főnökön abbeli aggodalmát fejezvé ki, miszerint a fölötte nagy számban tödülő gyermek-ereg elhelyezésére az elégtelen lesz; — Öemja azon laconicus választ adá: „majd elférnek a padlásra“, mely nyilatkozatnak azon kedvező érzelmet akarjuk tulajdonítani, miszerint Öemja. kegyessége es bőkezúsége, az épületet emeletre venni szándékozik; — adja Isten!

Ezuttal nyíltan kijelentjük, miszerint elégtelen volt Öemjának csupán az intézet előnyös oldalait mint: a világos, tágas tantermet, az apácák tükörfényű, tisztta ebédli- s elfogadó szobáit, csinos udvart s a t., bemutatni s leginkább azt kellett volna előterjeszteni, hogy 1-ször az apácák lakszobái nedvesek, egészségtelenek s csak ideiglenesen voltak használhatók; 2-szor a tantermek száma már ez idén is határozottan elégtelen s azokat szaporítani multhatlanul szükséges, ehhez számításodé azon körülmény is, hogy jövő tanévben már a 6-ik osztály is felállítandó leszén; 3-szor még ha e hiányzó termek mind meglennének is, — van több oly dísztelen, rozszant állapotú helyiség e házban, még pedig szembeötölő helyen, melyeknek a meglévő, rendes helyiségekkel összhangzá-ba hozatala már a külsin miatt is kívánatos. Egyébkint erős remény táplál bennünket, miszerint Öemja., ki egyáltalán e kezdeményezésnél maradni nem szokott, de söt alkotásait szilárd alapok es tökéletesség jellemzik — kiapadhatlan bőkezűségével s megkezdett müvet folytatni s áldásosan be is fejezni kegyes leend; minthogy pedig L a k n e r Lázló ur azon megiszteltetésben részesült, hogy Öemja. által távozásakor többek hallatára ekként szözlítattott meg: „mikor jön Esztergomba, többféle megbeszélendóm lesz“; neki, ki ezen intézet felállítása körül edéig is tevékenyen befolyt s ki ö Emjának magas bizalmát évektől fogva bíni szerencés — ezen közművelődési templom ügyének Öemja. előtti erős támogatását a legmelegebben ajánljuk.

Elhagyván a leányneveldet — még a kath. fiúiskolát szerencsétlété látogatásával Öemja, s néhány termet megzemlélve, ezek fölötti megelégedését méltotzatott nyilvánítani.

„Megpuhult a plébános levele“ ugymond, s ezzel 1 óra tájban a plébániára vissza árve ebédhez ült Öemja. s vele együtt a tisztelgőre meghívott mintegy 60 vendég, 3 szobában elhelyezve; ebédközben is foly-

ton jókedvvel s élénken társalgott Öömja. s az ötödik fogásnál kezdődvén a perzsgöpalackok durrogása, a háziur rövid, de szívhez szóló szavakban, hódolatteljesen üdvözlé Öömját, háláját fejezvé ki neki fáradozásáért egyháza s a megbérmáltak részéről, de meg saját nevében is megköszönve a házat és személyét ért kitüntető kegyet. A szívől jövő s tisztelettel haogoztatott „éljen"-ek után Öömja, ismételve megköszönvén a lévaiak részéről irányában tanúsított figyelmet, két óra multával, kíséretével együtt felkelve utre ké zült s a j-lenvoltak által kocsijáig kísértetvén, riadó „éljen"-ek s harangzúgás közt eltávozott, magával vivén a lévaiak osztatlan mély tiszteletét szereteit, és ragaszkodását!

Ez után a vendégek visszatérve még a fényes asztalhoz, éltették a szeretett Főpásztort s a szíves, vendéglátó házigazdát.

Igy mult el szeptember 11., Öömja Léván időzésének napja, melyre mint valamely felejthetetlen kedves álomra, vissza fogunk emlékezni sokáig, igen sokáig!

Bars megye törvényhatósági bizottságának gyűlése.

Bars megye törvényhatósági bizottsága Majláth István főispán elnökle alatt, f. hó 18-án tartotta rendes, évnegyedes gyűlést, melynek tárgysorozatát Rudnyánszky Titusz, megyénk derék, tevékeny alispánjának az első felévre vonatkozó, terjedelmes jelentése képezi, mit kivonatolva a következőkben adunk:

I. A megyei bizottsági tagok s a megyei tisztikar létszámában történt változások.

A megyei törvényhatósági bizottsági tagok közül elhaltak: id. Majláthy László, Gaál Lajos, Fleskó Jenő és dr. Terlik Alajos; lemondott: Salzberger Náthán.

A megyei tisztikar létszámából elhalt dr. Terlik Alajos, garami járási orvos, s helyette megválasztott dr. Vogel Gusztáv.

Egyébb változásként jelezi, hogy a megyei pénztári hivatalban és a garami járási szababiroi hivatalnál 1 frt 20 kr napi illetményvel, egy-egy ideiglenes díjnak fogadtatott föl.

A megyei törvényhatósági bizottság szakválasztmányainál a következő változások állottak be: és pedig a körmezei kataszteri beeső járási bizottságban Sztrakonyczki Károly, volt elnök, lemondván, Koczán István Iső aljárási póttag pedig elhalálozván, helyettük elnökül: Chabada József, póttagul pedig Adamek Alajos lettek megválasztva.

II. A megyei központi és járási, valamint a községi közigazgatás általános menete.

A közigazgatási teendőknek folytonos szaporodása, a munka erőnek elégtelensége különösen a járáásokban, — s a közigazgatási törvényeknek hiánya a gyors és biztos eljárást még mindig nehézséssé teszik, s mindinkább indokolt egy oly országos intézkedés szükségessége, mely a közigazgatási munka halma-nak megfelelő munkaerőt adand, s a közigazgatásra vonatkozó számtalan kormányrendelet, törvény és megyei szabályrendeletet, egyöntetű s a közigazgatás

minden ágát felölelő közigazgatási törvénybe foglalja.

A megyei törvényhatósági bizottság ez év első felében két rendes évnegyedes és két rendkívüli közgyűlést tartott.

A megyei hatóság tevékenységét az alábbi kimutatás tünteti elő.

Közigazgatási ügyforgalom 1881 — évi január 1-től, jun. végéig. 1880 — évről elintézetlen ügydarab marad: 44. 1881 — év jun. végéig beérkezett ügydarab száma: 27,937. Ebből elintéztetett: 27,446, hátralékban maradt: 1106.

A községek háztartásai fedezetének kimutatásából kiténik, hogy a megye 215 községe közül pótdadó által fedezi szükséglet 141; legkisebb pótdadó 4 kr. (Kistapolcsányi járásban 4—36%, krig), legnagyobb 71 kr. (Garami járásban 9%—71 krig).

A községi számadások közül, az 1880-ik évtől megelőző időkről beérkezett: 48, felülvizsgáltatott 48, még be nem érkezett 13; az 1880-ik évről beérkezett 57, be nem érkezett 152, felülvizsgáltatott 39, felülvizsgálatlan 14.

A megyei központi pénztár bevétele: 520,758 frt 4 kr., kiadása: 191,638 frt 73 kr., maradvány készpénzben 6403 frt 24 kr., értékpapírok és kötvényekben 412,716 frt 6 kr.

III. Községi ügyek.

Az 1871-évi XVIII., és az 1876-évi V-ik eziken alapuló községi önkormányzat, helyes alkalmazása és érvényesítése, a községi eljárók nagyrészenek kellő képzettsége hiányában, még mindig nehézséggel jár; — a községekre háruló terhek, a községi vagyoni gyarapodását lehetlenné teszik, valamint a községi eljárásokra nehezedő teendők sokasága és a terhes feladat, a községi ügyekben való részvételtől a jobb elemeket még mindég visszatartja.

A községi jegyzők helyzete sem javult, s azon teendők, melyek a jegyzők hatáskörébe vannak utalva, úgy a fizetések emelését, valamint a körjegyzői köröknek szabályozását szükségessé teszik.

E bajon a törvényhatósági bizottság segíteni óhajtván, a június havi évnegyedes közgyűlésben elhatározta, miszerint a jegyzői fizetések emelése valamint a községi körjegyzői köröknek netán szükséges átalakítása iránt, a megye alispánja véleményes előterjesztést tegyen.

Egyenesek a községi jegyzők érdekében elhatározatott, hogy az elagott jegyzők és özvegyeik felügyelésére szolgáló jegyzői nyugdíj-alapnak megerősítése céljából, mielőbb egy megfelelő megyei szabályrendelet alkottassék.

Ez évben a jegyzői szigorlatot sikerrel 1 egyén állotta ki.

A f. év első felében id. Dományi Béla elhalálozása folytán a nagysallói, Cséjtye József lemondása folytán pedig a kis-tapolcsányi körjegyzői állomások jötték üressébe; az ekként megürült körjegyzői, illetve községi jegyzői állásra megválasztottak: N-sallóban ifj. Dományi Béla, Kis-Tapolcsányban pedig Závodszy Odón.

A megye területén összeiratott igazolt szegény 961; ezek közül ellátottak: 206. Községeikben engedélyezett kolduláshól él: 755.

IV. Közbiztonsági és közrendészetűgy.

Az 1870-ik évi 42-ik t. cz. alapján szervezett megyei közigazgatási hatóságok létszáma — illetve munkaerő, nines többé arányban azon teendőkkel, melyeket a törvényhozás és kormányrendeletek egyrészt, másrészt a korszellem fejlődése a közigazgatási hatóságok munka keretébe utal.

A közbiztonsági szolgálat, a rendőrbiztos vezénylete alatt álló 2 rendőr őrmester s 30 rendszeresített közrendőr ált l teljesítetik.

Ezek által letartoztatott egyének száma: 326.

A mi személy és vagyonbiztonság állapotát illeti, az kielégítőnek jelezhető.

Tűzeset jelenteteit be: 26; a kár összege: 81,201 frt 45 kr.; biztosítva volt: 11,265 frt 36 kr. összeg erejéig.

V. Köz munká-ügy.

A f. évi közmunka alá összeiratott: kétfogatú 19,584, egyfogatú 176, kézi napszám 51,243.

Az igit napok negyed részbeni, s a kézi napszámok egészbeni megváltásából a közmunkaalap készpénzbeni jövedelme előirányoztatott: 45,547 frt 65 kr-ban befizetve lett 11,222 frt 55 kr., hátralékban maradt 34,325 frt 10 kr.

Elemi csapás érte a megye területét a márcz. 11 én beált, hirtelen hóolvadás folytán a hidak s egyéb építmények rongálásában: 3000 frt erejéig.

VI. Mezőgazdasági, ipar s kereskedelmi, s általános megélhetési viszonyok.

Mezőgazdasági viszonyaink ez év első felében kedvezőnek mondhatók. — a takarmány növények e megye területének legnagyobb részében, úgy minőség, mint mennyiségre néve kielégítő termést nyújtottak.

Teljes elismerést érdemel a megyei gazdasági egyesületnek — különösen a szurvasmarha tenyésztés érdekében — megindított mozgalma, s a mennyiben e téren nagyobb mérvű eredmény csak évek során, s lankadatlan munkálkodás által lesz elérhető, a nevezett gazdasági egyesület tevékenységében vetett bizalom azon reményre jogosít, hogy mezőgazdaságunk fejlesztése érdekében a megyei gazdasági egyesület továbbra is kitartóan működjen.

Az ipar és kereskedelemi téren, a mult év második feléhez képest lendület nem észleltetett; újabb ipar vállalat nem létesült; s a megye területén Ar-Maróthon és Ujlányán föllállított háziipar tanműhely — tanoncok hiányában — alig teng; míg a Körmezebányán létező ezen háziipar tanműhely fölfoloztatása várható. Különösen nyomasztólag hat kis iparunkra a szabad iparnak életb léptetése, mert ez által megfelelő szakképzettség nélkül, a kizárólagos üzleti tökeverseny, kis iparunkat a teljes elnyomatással fenyegeti.

A közvagyonosodás sajnos folyton hanyatlak; a birtoknak a legesekélyebb részekre való eldarabolhatása, — annak tarthatlanságát hozta meg; a nép között forgalomba jött váltók, s az ezekből kifolyó napirenden levő végrehajások a földbirtok értékét napról-napra csökkentik; s különösen a nép tudatlanságát s szorult helyzetét, s néha könnyelműségét rossz akaratulag fölhasználó uszora, melyhez lozzájárul még a felette drága igazságszolgáltatás, népünk et a vég elszegényedéssel fenyegetik.

VII. Közegészség-ügy.

A közegészségi állapot a f. év első felében általában kedvező volt; viszonyítva a mult év első felében

Tárcza.

Simor János

Magyarország herceg-prímása, bíborok érse Ömineneziája, mint egyházi szónok, Léván 1881. szept. 11-én.

Rendkívüli és tüneményszerű jelenetnek volt ma tanuja Léva mezővárosa. Egyszerű de izlésteljes kath. templomának szőcskének egy galambösz, szelid arezu tisztos férfialak tünik föl bíborvörös egyházfői öltönyben, föllépvén mint főpásztor híveinek hirdetői az isten ígét, az általa kiszolgáltatandó bérmálás szentségének ténykedése alkalmából.

Régen és hivatottabb tollak jellemezték már előttem a magyar Áldomnaggy egyházzónoklati fényes tehetségét s ha a következőkben, mint a hallgatóság egy figyelmes tagja, válaszolom a mai beszéd alakját és tartalmát: inkább a hatás és hódítás momentumait fogom jelezni, mint szakszerű bírálatot mondani.

Pedig ha kérdésen tölem valaki: miben tündökölt e beszéd? alig tudnék neki határozott választ adni; mert Ömineneziája előadása oly egyszerű, keresetlen, természetes, minden szónoki hatásadászattól és pathetikus modorosságtól ment volt: hogy épen ezen negatív tulajdonai által keltett figyelmet. Vegyük hozzá a magas szónok pozitív és egyéni sajátosságait, melynek a kellemes és zamatos magyar kiejtés, a figyelmeztető, nem monoton és éneklő hanghordozás, a szilárd meggyőződészsülte apostoli erély, s a buzgóság lángjától kigyuladt atyai arez, — mely gyermekeinek óhajtott lelki javát oly meghatólag visszatükrözi, — úgy könnyen megmagyarázható lesz a mézajku szónok látása, ki szívből és szívhez szól, s nemcsak tanított, hanem buzdított, lelkesített és megindított.

Es mily distinguált volt a hallgató közönség! férfiak — fölös számmal az értelmiségből és számosan a más hitfelekezettük közül, — kik evek óta nem lépték át a templom küszöbét s a praedikáció csak a parasztlak lelki táplálékának, vagy — miként Ömi-

neneziája mondá, — a papok kobolmányának tartották, ántattal emagtek a főpapi szónok ajkain; s az ünnepeles esend, mely az ősz Egyházfi ezüstesenegsü szavát a templom minden zugában hallhatóvá tette: önkénytelenül megérintette keblünk nemesebb hurjait, s hivatkozhatom az összes hallgatóság nyilatkozataira, hogy ily egyházi szónoklatot még seha sem hallottak.

De hisz nem is esoda, e föllépés már magában véve, eltekintve a szónok személyes tulajdonaitól, páratlan Léva város történetében, mert emberemlékezet óta csak egy herceg-prímás — b. Szeitovszky 1852-ben — bérmált városunkban, ki is szokása szerént az előtől mondotta el bérmálási beszédjét; és most, a 69 év caccára szellemileg és testileg ifju főpásztor, hogy lelki gyermekeit szemtől-szembe láthassa és buzdíthassa, ruganyos magatartással (a szőcsék karfáját föl- és lemenet meg sem érintve!) Aranyszajú sz. János ékeszszólásával és lángbuzgalmával szónokol! s ismert rogtönző, szíve mélyéből mentett s atvai melegséggel előadott beszédjével annyira meghatotta a hallgatók szívét és elméjét, hogy e rövid felőra eltörülhedemul megmarad emlékezetünkben, s megújítva előtünk lebegnek a nagy Apostolok, kik meghódították a világot, nem karddal hanem a hit szavával, midőn a nagy apostolok méltó utólja ugyanazon hatást gyakorolta ráink.

A magvető megtette kötelességét s hallgatóitól jutalmul és viszonzásul csak azt óhajta: hogy az elvetett szent ige magva, jó, fogékony talajra talált legyen. A magas szónok ezen óhaja könnyen fog teljesedni, mert atyai inő szavai önkénytelenül visszhangra találnak keblünkben, ha nem feledjük azon utánzódo szelid modort és békülékony hangot, melylyel Ömineneziája — sok egyházi szónok vitázó és személyeskedő szokásától eltérőleg — szoroson a tárgyhoz ragaszkodott; és ha gyakran visszaidézzük emlékkünkben azon szeretetre méltó és kiapadhatlan kedélyességet, mely a magyar főpapa még magántársalgását is reánk oly vonzóvá és élvezetessé tette,

megerősítve Quintilián és Cicero azon mondását: hogy „jóság nélkül, nemes szív nélkül, seki sem lehet jó szónok.“

Hogy a szónokló Áldomnaggy szavai ne legyenek üres röppentyűk, melyeknek szümpompájában egy pillanatilgy gyönyörködünk, hogy azután azt annál hamarabb elfeledjük: följegyzem a Bars t. olvasói számára a beszéd kimagaslóbb helyeit.

Előre becsajtván a szónok a kath. egyház alapítását Krisztus urunk által, s fölemlítvén, hogy ezen egyház, mint örök időkre és minden nemzetek üdvére szánt isteni intézmény, hogy daczollhasson az idő viszonytásgaival, páratlan hit- és erkölestani elvein kívül, a Szent-Lélek-isten folytonos örködésére és támogatására bízott isteni alapítójának ezen — az apostolokhoz intézett ígérete folytán: — „En vel-tek vagyok mindenkor a világ végezetéig“; kiemelvén hogy a Szent-Lélek-isten ezen működése és segélye folyton közöltetik a hívekkel a kath. egyház 7 szentségében, így folytatja:

„A keresztség szentségében eltörültetik az erendendő bün és annak megérdemelt örök büntetése; de azért megmarad az emberben a bünnek következménye: az elme gyöngesége és az akarat, a szív rosszra való hajlama; annak fölvilágosítására, emennek pedig jó irányba való terelésére szükséges a Szent-Lélek segélye, támogatása, szükséges tehát a szentségekhez járulás, mert a szentségek az isteni malaszt forrásai. Ezt tapasztalták maguk az Apostolok, kik addig meg sem kezdheték működésüket, még nem vették a Szent-Lelket a kath. egyház első pünkösdi ünnepén. S ime mily változást okozott bennük e Szent-Lélek működése! A 12 szegény tudatlan és félénk férfiú, mily esodája lön a bámuló világnak!, kiforgatja a világot sarkaiából, bátran hirdeti az emberi méltóság és egyenlőség addig hallatlan tanait, az általános felebaráti szeretet elveit; igen; igen, az apostolok a kath. tan hirdetése által lerakták az igazi szabadság, műveltség és civilizáció alapját, és ahol az ő tanuk el nem terjedt, vagy kirtatott, mint Azsia és Afrika nagy részeiben, ott rab-

fenforgott közegészségi viszonyokhoz, javulást mutat; leszámítva az egyes községekben uralgott vörheny járványt, mely különösen a gyermekek egészségét veszélyeztette, a betegforgalom s halálozás a rendes viszonyok közt maradt.

A hasznos háziállatok egészségi állapota, eltekintve a járványos körök bajnok a birkák közt, — és az orbáncos toroklobnak a sertések közt előfordult mérsékelt számú eseteitől, — az elmúlt félév folytán kedvező volt.

VII. Tanügy.

A megyében összeirt tankötelesek száma 24,500; az iskolák száma 221. Ezekből: állami jellegű 4, községi jellegű 20, felekezeti jellegű 197. Tanítók száma 250. Ebből: képesített 197, nem képesített 53.

Ami a népoktatás állapotát illeti, ott a kétségtelen haladás észlelhető.

IX. Adóügy.

1880-ik végével maradt hátralék 313,750 frt 62 kr. 1881-ik év első félévi körvételösszege 380,995 frt, 09/2 kr.; összesen 694,655 frt 81/2 kr. Ebből töröltetett 4592 frt 88 kr. Az első félévben beérkezett 184,277 frt 29 kr., június végével hátralékban van 505,785 frt 54/2 kr.

X. Posta- és távirat-ügy.

Nagymányán, Kis-Sáron és Nemesényben új postahivatalok állítottak föl.

XI. Honvédelmi ügy.

Kiállítandó volt: a sorhadhoz 431, a póttartalékhoz 54 egyén, tényleg kiállított a sorhadhoz 416, a póttartalékhoz 37, a honvédségnek 16 egyén, mutatkozik hiány 32. Házaslási engedély kiadatott 26. Elbojzítási esetek száma 29.

XII. Vegyesek.

A népszámlálás befejeztetvén, melynek végeredménye 141,774 lélek számot, tehát 4583 lélekkel való szaporulatot tüntet elő.

A m. kir. belügyminiszterium által nyújtott segély: vetőmagra költsön 28,000 frt., községi adomány 4000 frt., inséges közmunka segély 10,000 frt. Végre inségesek részére megyei segély 589 frt 96 kr.

A m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium által az utalványok járara 5000 frt. adományoztatott.

Az Ar.-Maróth-Garamberzeneze közt fölállítandó távirat vonal iránt a szükséges intézkedések megtétek.

Mint örvendetes ténnyt jelenti, hogy Léván az év január 1-től Bars ezimű heilap indult meg, melynek nemzeti iránya és a közügyek terén mutatkozó közöny eloszlására való törekvése, a pártolást kellőleg indokolja.

Végre fölemlítendőnek tartja, hogy a jövő 1881—83-ik évi országgyűlésre, a megye négy választó kerületében: gr. Migazzy Vilmos, gr. Hunyady László, Kazy János és Gyurgyik Gyula urak, országgyűlési képviselőkül megválasztottak.

(A gyűlés tárgysorozatát folytatjuk.)

Vasutügyi értekezet.

F. hó 15-én Ar. Maróthon, gr. Keglevich István a zsitvavölgyi vasut tárgyában értekezetet hívott egybe. Gr. Keglevich az ülést megnyitván, előadja, hogy egy belga társaság kész kitépíteni a zsitvavölgyi

vonalat, Suránytól-Maróthi-ig, következő föltételek alatt:

1. A társaság közbeeső állomásokat csak ott s akkor állít, hol az illető érdekeltség azt kívánja, a területet ingyen, vagy meghatározandó minimális áron adja.

2. Nem kamat-biztosítás, hanem 10 éven át legalább is évenként az egész vonalra terjedő 600,000 mázsa szállomány biztosítását kívánja, ha ennél kevesebb szállítatnak, minden 100 mázsa kevesletért 14 frt kárpótlás fizetendő.

3. A kárpótlási összeg, vagy jelzőjogilag, vagy testül ti jótállással biztosítatik.

4. A kisajátítási területért, úgy az építési anyagért s annak szállításáért előre megállapított s változhatlan egységi árok követelhetők.

A konferencia alatt a főispán is bejövén, az elnökségre fölkeretett s elnökölt miadvigig.

A föltételek általában elfogadhatóknak nyilvánítván, egy létesítő bizottság választása határozta ott, kimondván, hogy ennek tagjaiul csak olyanok választatnak, akik az ügy előmozdításában tevékeny részt venni ajánlkoznak. Együttel föl szólítottak ezen tevékeny részt venni kívánókat, hogy este 6 órakor a létesítő bizottság megalakítására újabb értekezletre gyűljenek össze.

Este 6 órakor csak 8-an jelentek meg az értekezletre, kik által a létesítő bizottságba a következő tagok választottak: Lőr. M., gr. Keglevich I., Hainiss J., Vincze Gy., Kosztolányi Aurél, Bodó B., Kürtay A., Berger A., Veniss Gy., Szirányi S., Klobusiecki J., Mayerhuber F., Nemesványi M., Gál E., Zongor J., Dóra M., Vass L., Dióssy I., Turcsányi Ö., Szecványi K., Herlen Gy., Neuhausler N., gr. Migazzy V., Majthényi L.

Együttel 3 aláírási ív terítették ki. Egyik azok számára, kik bizonyos mennyiségű szállományt garantálnak, másik, kik a területet ingyen ajánlják föl, harmadik, azok számára, kik anyagot adnak, vagy szállítani késznek bizonyos időre megállapított s változhatlan árért. Az aláírások a jelen volt 8 tag által részint igen vontatva, részint egyáltalán nem mentek.

A létesítő bizottságnak első összejövetele Verebelyen f. hó 17-én delután 3 órakor lesz.

Különfélék.

Dicskei Dillesz István bars megyei földbirtokos, több megye táblabírája, elhunyt.

A hajdan híres, s alkotmányos küzdelmeinkben hervadtán érdemeiket szerzett bars megyei oppositio oszlopai mind kidülnak.

A verebelyi járásban azon nemzedékből élt meg egy, hazafiasságáról, nemes szívről s áldott jó kedélyéről ismeretes öreg ur, a régi pátriarchális, vendégszerető alakok való ságos mintaképe, Dicskei Dillesz István, ki fiánál, ismert archeologunk és közügyeink egyik tevékeny tagjánál, Dillesz Sándornál, Tildén, f. hó 7-én 74 éves korában agyszékülésben elhunyt.

A boldogultat, ki közbeesülés és köztisztelt tárgya volt a vidékről összesereglett szép számú közönség f. hó 9-én kísérte a földi sirkertbe örök nyugalomra. Erzkoporsóját a család ezimerpajzsán kívül, több élővirágokból készült koszorú díszíté.

szolgaság és műveletlenség honol most is. Mivé lett a sz. Ágostonok és fulgenezusok mártírvértől pirosó hazája? elvesztvén lábait a talajt — a kath. vallás — adta civilizáció talaját, évezredekelőt barbárságba sülyedt. De kérdem ha az Apostoloknak szükség volt a Szent-Lélek segélyére, kik pedig közvetlenül az isteni alapítótól hallották a tant, sőt annak személyes példája által önkénytelenül is vonzattak: mennyivel inkább szükségünk van arra nekünk, a mai kor gyermekeinek, kiket 18 század távolsága választ el ama kortól? Ime k. h. a bérmálás szentségének szüksége, mert ebben verszük el mi is a Szent-Léket, ki az írás szavai szerint: „az értelem a bölcsesség és tudomány szelleme“. Láthatjátok ezekből is már hogy a kath. egyház mily ellensége a tudatlanságnak a szellemi sötétségnek. Nem is tagadhatja a kath. tan fonségét és szükségét senki, csak az ki elméje sötétségében és szíve rosszaságában kéjelegve, nem akarja látni a hit világát és az erkölcs fonségét. S mondjátok meg magatok, kik legnagyobb ellenségei a kath. egyháznak? A tudatlanság és bün fertőjébe merült emberek. S vajon miért van most oly sok haszontalan kath. ember? azért, mert nem ismeri vallását, idegenkedik isteni intézményeitől, s tegyétek ti kath. szülők kezeteiket szívetekre, s kérdjétek magatoktól, nem akkor voltak e legbuzgóbbak, midőn gyermeki szíveitekbe még mélyen volt bevésve a vallás szent érzete, midőn elmétek még híven őrizte a vallás alapelveit? Ti már elvettétek a bérmálás szentségében a szent lelket, hallgassatok szavára, midőn a lelkismeret által megszólal bennetek, legyetek apostolai a legszentebb ügynek, mely nemesak az egyház, hanem a magyar haza ügye is, mert midőn én és papjaim jó katolikuskokat nevelünk, együttal a hazának teszünk jó szolgálatot, levén a jó kath. ember mindig jó hazafi is, gyakorlatilag megezáfolván azon tévhitet, mintha a valláshűség nem volna összeegyeztethető a hű hazafisággal.

De végre hozzátok fordulok kedves gyermekek, kik ma általam Krisztus bajnokaivá lesztek fölavatva-

dok, hogy elvegyétek ti is a Szent-Lelket. Tudjátok-e mily hálával kellend e kegyelmet viszoneznotok? Azzal hogy 1. minden alkalmat fölhasználjatok, miszerént a kath. hit tanában megerősödjétek, s azért kedves legyen előttek az iskola és a templom, a praedikáció és ker. tanítás, mert a sz. írás szerint: „A ki szereti istent, annak igéjét szívesen hallgatja, 2. hogy a jót, mire vallástok tanít, kövessétek s a rossztól, a rossz társaságtól őrizhedjétek, megemlékeztvén sz. Pál mondásáról, hogy „aki keresi a veszedelmet, az elesik benne.“ Meg ne elégedjétek a paszta jó szándékkal, mert sz. Ágostonként „a pokol talaja csupa jó szándékkal van kirakva“ ...

Ime néhány kiszakított töredék az ország főpapjának lévai beszédjéből, nefelejtül és megszívleléssül mindnyájunknak s kivált az 1150 új megbérmáltanak.

Szabadjon epilogus gyanánt Óeminenciájának egy még sebb szónoklatáról említést tennem. Az ismert mondat szerint a „tények beszélnek“ legékeszőlőbben, s hogy Óeminenciája a szónoklat ezen nemét, — a jótékonyt — mennyire gyakorolja, szóljon a következő eset. Bars megye egyik községe folya-modott öfölséghez iskolai segélyért, s a kérvényi 50 kros bélyegét föl nem ragasztván, 1 frt 50 kr. bélyeg-bírságban marasztaltatott el. Óeminenciája ezt hallván, következő értelemben irt a segélykérőknek: „Hogy az 1 frt 50 kr. bírságot kifizethessétek, 200 frtot mellékelek iskolátok számára“.

Epigramm.

Az Esztergomi Közlönynek.

Midőn azt irta, hogy a kormány maholnap minden városnak esu fölt községnek fog engedélyezni gymnáziumot.

Szép, te beismered azt, hogy kell csakis iskola néked; Látszik irá s o d b ó l, hogy kicsi, kiskoru vagy!

S irtod a városnak kell iskola és falunak nem: Hát szellem szegényebb városod a falunál?!

Luna.

Ő volt, ki mint a verebelyi posta regálé tulajdonosa, melyet családja VI-ik Károly császár s királytól adományképp nyert 1841-ik évben, első hozta be ügykezelési nyelvül a magyart, mi miatt sok baja volt az akkori kormány közgekekkel.

A műszavakat először ő maga készítette, majd Szalay László és utóbb Kossuth Lajos, a Pesti Hírlap akkori szerkesztője segélye és tanácsával másokkal helyettesítette. Csak nem rég közölték a napi lapok Budapesten, a „térít vevény“ szó eredetét, melyet csakugyan Kossuth Lajos javasolt Dillesznek, ki azt el is fogadta.

Értekekkel várnatja a nagy közönség a közte, Kossuth Lajos és Szalay László, valamint ezeknek a Pesti Hírlap (1842—1844.) szerkesztőségének Batthány Ferdinánddal, Nyitra vármegye egykori nagynevű alispánjával s Dillesz Sándornak ipójával folytatott levelezés közzétételét, mely ugy művelődés történetünk, mint pedig alkotmányos küzdelmeink történetének számos ismeretlen adatát tartalmazza. Úgy vagyunk értesülve, hogy ezek közzététele legközelebb várható. Bárna a Bars volna az, melynek hasábjain e nagyérdékű adatok először látnának világot.

Ati, amely igaz bánattal hisszük ezen megemlékező ünnel leróni a boldogult iránti mély tiszteletünket, ép oly készséggel nyitunk tért azon kilátásba helyezett adatok közlésére.

Legyen a boldogultak könnyű a föld, s áldott legyen emlékeztete!

— Zelizen f. hó 11-én nagy tűz pusztított, 53 ház lett a lángok marialéka. A tűz keletkezésének okát eddig nem tudják.

— Tanítói gyűlés. A barsi hely. hitv. néptanító egylet rendes és tiszteletbeli tagjait, szept. 20-ára Gr. Mikulán tartandó őszi közgyűlésre tisztelettel meghívom. Tárgyai lesznek: 1. Elnöki, pénztárnoki és könyvtárnoki jelentés. 2. Elnöklészed nt. Kiss István óvári 40/2 éves tanítójáról: Arany Lajostól. 3. Az országos tanító gyűlésre megválasztott képviselőnek beszámolója. 4. Értekezés ezen tételtől: Legyen a népiskola gyakorlati, korszerű vagyis életre kiható. 5. A gyámoldat illéti ügy. 6. Kiss Sándor (gyarmati) értekezése a népiskolában tanítandó tornászatról, mely felöleli a katonai kisebb gyakorlatokat is. 7. A gyámoldat ügyében kiküldött bizottság jelentése s ezzel kapcsolatban azon kérdés fölötti vita, vajon elfogadható lehet-e az, hogy a gyámoldatba évenkénti 3 forint fizetés, a tanító javadalmá százalékával eszerelendő föl? 8. Helyi ügyek. 9. Indítvány. 10. Dalárda, stb. Végül tisztelettel föl hívatnak a rendes tagok, hogy a gyűlésen annál is inkább megjelenjenek, vagy elmaradásukról tudósítással szolgáljanak, mivel alapszabályunk ez ügyre vonatkozó pontját, okveihenül alkalmazni fogjuk. Vámos-Ladány szept. 10, 1881. A r a n y Lajos, egyleti alelnök.

— Hymen. Medveczy Sándor, lévai gyógy-szerész ur, jegyet váltott Belcsák Gizella kisasszonnyal, Belcsák Karoly bars megyei kir. főmérnök ur kedves lányával.

— Észrevétel. Lapunk 37-ik számában megjelent téreza közleményünkre vonatkozólag, illetékes helyről a következőket vettük: Rudnyánszky Flórián 1848-ban volt alispán; Kurthy József pedig 1849-ik év áprilhavában lón megválasztva másod alispánna, mely tisztséget alig pár hónapig viselte ekkor Léván, a ref. templomban tartott tisztújítás alkalmával Kurthy J. első, Fábba Zsigmond másod alispánna választottak. Ez időben történt a magaspárti lelkész, harangozó és főerdész elfogatása. A derék, ember-szerető s fedhetlen hazafias jellemű alispán Kurthy J. fájo szívvvel teljesítette, az elfogatás körüli kötelességét, s többen osztoztak örömében, midőn hírül vették, hogy a három fogoly szabaddá lett.

Arverések szeptemberhó 22—27-éig.

(H. Arverés.)

Szabó Istvánnak, Vámos-Ladányban 320 frtra becsült ingalanai, szept. 22-én.

Farkas Davidnak, Új-Barson 105 frtra becsült ingatlanai, szept. 23-án.

Mokos János (urák)nak, Mohiban 157 frtra becsült ingatlanai, szept. 24-én.

Trnkusz Mihálynak, Nagy-Kozmályban 1051 frtra becsült ingatlanai, szept. 26-án.

Czompál Mártonnak, Csatán 673 frtra becsült ingatlanai, szept. 27-én.

A Bars magántávirata.

A bécsi gabona- és lisztbizsda hivatalos árfolyama.

(Érkezett: szept. 17, este 8 órakor.)

Termény	Mérs. hektó.	Ár 100 kilogr.	Min s. hektó.	Ár 100 kilogr.
Buza társági	73	12:70	75	13.—
» felvidéki	73	12:0	75	12:90
» »	74	—	76	—
» »	76	13:—	78	13:20
» »	80	—	81	—
Usance (szokv. buza)	—	12:30	—	13:32
Rozs, felvidéki	68	9:50	73	9:90
Árpa felvidéki	»	9:25	»	10:75
Árpa takarmány	»	—	»	—

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Holló Sándor.**

A vágvölgyi vonal menetterve.

Érvényes májushó 15-dikétől kezdve.

Pozsony-Trencsény.				Trencsény-Pozsony.					
Állomások		Sz.v. I.II.III	V.v. I.II.III	V.v. I.II.III	Állomások		Sz.v. I.II.III	V.v. I.II.III	V.v. I.II.III
Pozsony	indul	1.06	7.10	6.52*	Trencsény	indul	7.00	3.43	
Nagyszombat.	"	2.59	9.55		Vágújhely	"	7.45	4.54	
Galgócz-Lipótvár	"	3.31	10.53		Pöstyén	"	8.19	5.45	
Pöstyén	"	4.09	11.53		Galgócz-Lipótvár	"	8.51	6.36*	
Vágújhely	"	4.45	12.51		Nagyszombat	"	9.36	7.40	4.00*
Trencsény	érkez.	5.26	1.54		Pozsony	érkez.	11.08	9.52*	6.26

Nagyszombat-Szered.				Szered-Nagyszombat			
Állomások		V.v. I.II.III	V.v. I.II.III	Állomások		V.v. I.II.III	V.v. I.II.III
Nagyszombat	indul	10.30	9.50*	Szered	indul	1.40	3.00*
Szered	érkez.	19.59	10.19*	Nagyszombat	érkez.	2.11	3.31*

Récse-Prácsa.				Prácsa-Récse.			
Állomások		Szem. v. I. II. III.	Állomások		Szem. v. I. II. III.		
Récse	indul	11.02	Budapest	indul	8.20		
Prácsa	érkez.	11.12	Bécs	"	8.35		
Budapest	"	5.42	Prácsa	"	1.00		
Bécs	"	2.10	Récse	érkez.	1.11		

A *gal jelzett órák az időt esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perzig jelzik.

39. szám.

H I R D E T É S E K.

szeptember 18, 1881.

Utazó úgynökök ismeretlen czégek **varrógépeit** magas áron kínálják, előpénzeket vesznek föl és azután rossz gépeket küldenek, utánvételek mellett.

Howe, Singer, Wehler & Wilson Badenia és Anger
217. 10-10.

E vidéken ilyenektől rendelni fölöslegessé válik, miután nálam mindig vannak raktáron

varrógépek

és minden előleg nélkül, **egy forintos**, de még kisebb, részletfizetésre adom azokat, **5 évi jótállás mellett.**

Családi czélokra ajánlom a **Singer-gépeket**, negyven forintért.

Fischer Miksa
kereskedésében, Léván.

207. 10-7.

Legjobban	osztályozásra	alkalmas!
Eredeti	MAYER	trieur
22,000 gép használatban		A gyári jelvény kivántassék
	216. 15-15.	
GROSSMANN J.		
váci-körút, 76.	BUDAPEST	váci-körút 76

Nyitra megye Malomszegi községében
Nyitra folyón

219. 3-1.

4 malomköre és 1 köles koptatóra épít, közbirtokossági

m a l o m

szabad kézből áruba bocsájtatik.

Vétel iránt értekezhetni alolirotnál, Ondrohói pusztán.

A LÉVAI HENGERMALOM
53. számú
ÁRJEGYZÉKE.

218.

Lisztiszám:	0	1	2	3	4
100 kl. ára: frt.	22.90	22.10	21.30	20.50	20.10
	5	6	7	8	8 1/2
	8 3/4	9			
	19.60	18.70	17.90	16.80	15.80
	13.90	11.50			

Nyomatott Dukasz Lipót könyvnyomdájában Léván.